

Byens Vedtægt, skal besættes. Jo mere Fordringerne stiger til Oplysning, Hygiejne og materielt Velvære, des flere Udvalg maa der nedsættes, og des mere Arbejde kommer der til at paahvile Raadets Medlemmer.

Man har f. Eks. Udvalg for: Fattigvæsenet, Skolen, Alderdomsunderstøttelsen, Gader og Veje, Byens Anlæg, Sygehuset, Legater, Gasværket, Vandværket, Elektricitetsværket, Havnen, Folkebogsamlingen, Badeanstalten, hvis disse sidste er kommunale, o. s. v.

Om de store Byer maa det dog bemærkes, at da Arbejdet her vilde være ganske uoverkommeligt for Byraadsmedlemmerne, er man nødt til at antage særlig sagkyndig Assistance f. Eks. Fattigforstandere, Stadsingeniører, Havneingeniører o. s. v.

De før omtalte Udvalg bestaar fortrinsvis af Raadets Medlemmer alene, men der maa nævnes andre Institutioner, hvortil Raadet maa udpege Borgere i Byen. Der er saaledes Kirkeinspektionen, hvoraf 1 Medlem skal vælges af Raadets Midte, Bygningskommisionen med 2 af Raadet, Indkvarteringskommisionen med 1 Byraadsmedlem, Sundhedskommisionen med 1, Valgbestyrelsen med 2, Ligningskommisionen, der vælges helt udenfor Raadet, Brandkommisionen o. s. v. Naar nu saavel Raadets Medlemmer som forskellige andre af Byens Borgere paa denne Maade er blevet forsynede med Hverv, kan man gaa i Gang med Arbejdet, der har sit Knudepunkt i det offentlige Byraadsmøde, hvor alle Beslutninger tages, og hvor alle Sager vedrørende Kommunens Anliggender underkastes mundtlig Drøftelse. Alle Beslutninger tages efter Stemmefflerhed, men afgives der lige mange Stemmer for og imod, falder det fremsatte Forslag.

Møderne er som omtalt offentlige, og Pressens Repræsentanter er tilstede.

Desværre viser Byens Borgere i Almindelighed sjældent deres Interesse ved at overvære Forhandlingerne.

Møderne, som ledes af Formanden, har i Reglen en ret højtidelig Karakter. De fleste Steder taler man ikke

uden at rejse sig efter først at have begæret Ordet. Denne Fremgangsmaade er absolut heldig, fordi den forhindrer mange overflødige Ord, og det, der siges, overvejes mere, end hvis det fremførtes i Samtaleform.

I betimelig Tid før det ordinære Byraadsmøde maa alle Sager, Ansøgninger og Forslag indsendes til Byraadet, for at Udvalgene kan faa Tid til at afholde deres Møder og Sagerne faa Tid til at cirkulere, saa alle Medlemmerne kan sætte sig ind i det, der skal forhandles.

Det offentlige Møde slutter med Protokollens Underskrift af samtlige tilstedeværende Medlemmer.

Det daglige Arbejde lægger i de smaa Byer kun ringe Beslag paa Medlemmernes Tid, uden for saa vidt man har Nyanlæg af et eller andet, saa kan naturligvis for en Tid det Udvalg, der er udset til at befatte sig dermed, have meget at gøre.

I de større Byer kan der derimod være flere Timers ugentligt Udvalgsarbejde, foruden hvad der kan være af Undersøgelser henhørende under Forsørgelsesvæsenet, der saa vidt muligt helst skulde gøres personligt. Paa dette Omraade vil uden Tvivl Kvindernes Hjælp kunne blive højst værdifuld.

I Aarets Løb kan forekomme Udnævnelser og Afskedigelser af kommunale Embeds- og Bestillingsmænd, hvilket henhører under Byraadets Myndighed.

Men Aarets Hovedbegivenhed maa dog vistnok Budgetbehandlingen siges at være. Den foretages i Reglen i December Maaned og skal underkastes 2 Behandlinger, den sidste senest 15. Januar.

Her har man Lejlighed til Post for Post at gennemgaa alle Kommunens Indtægter og Udgifter, og til at komme med Indvendinger og Nyforslag.

Forøvrigt vedtager hvert Byraad sin Forretningsorden, hvori bl. a. bestemmes, hvor ofte der skal afholdes Møde.

Dette varierer meget, idet der findes ganske smaa Bykommuner, der kun holder Møde, naar Formanden

sammenkaller til et saadant, mange samles i Gang om Maaneden, nogle hver 14. Dag, og de største Byraad holder Møde i Gang ugentlig.

Sogneraadet.

Af Ville Fri, Medlem af Birkerød Sogneraad.

Valg til Sogneraad foregaar efter samme Regler som Valg til Borgerrepræsentation og Byraad. Naar et Sogneraad første Gang træder sammen, foretages først Valg af Formand (og Næstformand).

I et Sogneraad er der nemlig ikke, som i By- og Amtsraad, Tale om en »født« Formand, men han vælges af Raadets Midte for et Aar ad Gangen ved almindelig Stemmefflerhed. Formandens Arbejde er stort og byrdefuldt. Han skal varetage Udførelsen af de Bestemmelser, som i Møderne (der sædvanlig holdes i Gang om Maaneden) tages af Raadet, ligesom al Brevveksling, Protokollens Førelse, Opbevaring af alle Papirer, Udførelsen af af alle mellemkommunale Forretninger og hele Regnskabet paahviler ham. Da alt dette Arbejde, særlig i store Kommuner, vilde blive uoverkommeligt for Formanden alene, kan der af Kommunens Kasse tilstaa ham et aarligt Beløb til Kontormedhjælp.

Efter Valg af Formand nedsættes de staaende Udvalg, der vælges Medlemmer til Skolekommision, Værgeraad etc. og Sognet inddeles i Distrikter, saa hvert Medlem faar sit Distrikt, hvis Interesser, han eller hun særlig skal varetage, og hvis Befolkning og Forhold det gælder om at faa saa nøje Kendskab til som muligt.

Sogneraadets Virksomhed bestaar først og fremmest i at styre Kommunens egne Anliggender. Naar jeg i det efterfølgende efter Redaktionens Ønske skal give en ganske kort Oversigt over Arbejdet i Sogneraadet og tillige paapege, hvorledes dette maa have Interesse for baade Kvinder og Mænd, saa sker det maaske lettest ved at skitsere de 4 store »Væsener«, under hvilke det meste af Kommunens Arbejde sorterer: Skolevæsen, Forsørgel-